

La cultura: servei públic, indústria o espectacle?

Published by [Enric Monné Camps](#) [1] on 09/05/2013 - 10:59 | Last modification: 25/06/2014 - 15:28

Amb la voluntat de respondre aquesta pregunta, va començar, ahir a la tarda, la primera sessió presencial d'Interacció, que va tenir com a eix central una conferència a càrrec del sociòleg Salvador Cardús, complementada amb un debat, moderat pel comunicador Enric Calpena, on van participar el periodista i escriptor Guillem Martínez, l'antropòleg i professor universitari Manuel Delgado, i la crítica d'art Pilar Parcerisas.

En primer lloc, el diputat adjunt a la Presidència i delegat de Cultura, Joan Carles Garcia Cañizares, va donar la benvinguda als assistents a Interacció, tot recordant que **“des dels municipis és més possible arribar a la ciutadania, que és qui veritablement fa la cultura”**. I va afegir que **“si l'administració no fos al costat dels innovadors, molts projectes no serien possibles”**.

El diputat Garcia Cañizares també va reafirmar que **“tot i que aquests temps ens manen fer una cultura sostenible, des de la Diputació de Barcelona volem seguir ajudant totes aquelles propostes que tinguin valor i siguin innovadores, perquè de res serveixen les proclames nacionals si no existeixen la cultura i la gent”**.

Respostes impossibles a qüestions ineludibles

El sociòleg Salvador Cardús va començar la seva intervenció declarant-se **“no expert en la matèria”** i que, per

tant, es limitaria a contemplar el fet cultural com **“una xarxa de relacions”**. Així mateix, va avançar que posaria damunt la taula **“algunes paradoxes de les polítiques públiques”** i que es limitaria a proposar **“tres recomanacions”**.

Cardús va declarar que no és partidari **“de fer llistes de què és cultura i què no ho és. La cultura l’hem d’entendre com una xarxa d’intercanvis de significats que estableix vincles i lleialtats”**. Per a ell, aquesta matèria **“és molt temptadora per al mercat econòmic i polític”** i la mostra és que **“els països amb poca història han recorregut a la cultura de masses per crear aquestes xarxes”**.

El sociòleg va passar al capítol de les paradoxes de les polítiques culturals fent-se algunes preguntes_ **“el títol de les jornades *El valor públic de la cultura*, ¿vol dir que parlem de la intervenció de les institucions en el camp de la cultura? Per públic, ¿ens referim a l’interès general, a allò no comercial, a allò no reglat o allò molt reglat?”** Com a respostes va recordar que en alguns països, com els d’arrel anglosaxona, el concepte públic equival a **“independent”**, és a dir, preservat de l’intervencionisme institucional i polític i també del mercat. Com a exemples va posar un diari holandès pagat pels mateixos subscriptors o la ràdio pública nord-americana, sufragada no per l’estat sinó pels oients.

“Es la funció de l’administració pagar la festa?”, va demanar-se Cardús, advertint dels riscos electoralistes i populistes de subvencionar allò que ja té públic. I alhora també es va interrogar **“¿per què les propostes d’interès general són aquelles que arriben a menys públic?”**. Aquests i molts altres dubtes va qualificar-los com a **“irresolubles, però que cal tenir en compte a l’hora de prendre decisions”**.

Per finalitzar la seva intervenció, Salvador Cardús va proposar a les administracions **“donar la màxima prioritat a la formació humanística i científica, abandonar els tics paternalistes i l’ocupació de l’espai de la gestió cultural per afavorir l’autorganització, i fomentar el compromís individual i col·lectiu amb les pràctiques culturals”**.

En el torn de debat, algunes de les idees que van llançar els tres convidats van evidenciar les seves visions del fet cultural. En primer lloc, Manuel Delgado, va afirmar que **“és molt difícil ser escèptic amb la cultura, ja que se li pressuposa una bondat quasi mística”**. I va bromejar definint la cultura com **“allò que gestionen els gestors culturals”**.

Per la seva banda, Guillem Martínez va qualificar la cultura catalana i espanyola com a fortament **“estatalista”** i fruit de la transició política. Per a ell, només França té una cultura tan vinculada als poders públics, i això ha eliminat del fet cultural la seva càrrega conflictiva i crítica. I va afegir que, amb la crisi, l’administració **“vol deixar de pagar la part que menys li interessa i mantenir la part de cohesió social i propaganda”**.

Pilar Parcerisas va coincidir amb el ponent en què **“no tenim una idea clara de la cultura”** i que el principal problema és que se’n té una **“visió jerarquitzada i hornamental, és a dir prescindible”**. També va estar d’acord amb Cardús en la importància cabdal de l’educació.

- [2]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2013/05/09/la-cultura-servei-public-industria-o-espectacle>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/monnece>

[2] <https://interaccio.diba.cat/node/3804>